

[Johannes Jensen.]

kvenserne af denne lovgivning, at den til slut vil medføre endnu større mangel på arbejdskraft i landbruget end hidtil. Det bliver umuligt at fastholde de unge ude i landsbyerne, for det er jo ikke alene i købstæderne, men også på nærmere hold, i stationsbyerne, weekendlukningen medfører, at størstedelen af de unge får tidligt fri om lørdagen; og hvad enten de nu tager ud eller bliver hjemme og sparker fodbold, eller hvad de nu gør, vil det uvilkårligt bevirke, at medhjælperne ønsker at komme bort fra landbruget, når man her skal have tre timer længere arbejdstid om lørdagen end i andre erhverv.

I denne forbindelse vil jeg gerne have lov til at pege på, at da vi i sidste uge havde et af de ikke mindst for regeringen vigtigste spørgsmål til behandling — og jeg bebrejder den ikke, at den havde interesse for det spørgsmål —, nemlig ordningen af konflikten mellem landbrugets arbejdsgivere og Dansk Arbejdsmands Forbund, drejede det sig kun om 10 minutter om dagen, d. v. s. en time om ugen, for nogle tusinde medlemmer, men her drejer det sig om mindst tre timer om ugen for mange flere mennesker. Hvorfor kan man så ikke lige så godt være interesseret her? Jeg vil gerne stille det direkte spørgsmål til den højtærede handelsminister, hvorledes han ser på betydningen af, at landbrugserhvervet med dets eksportmuligheder skal have længere arbejdstid end andre befolkningslag.

Jeg må slutte disse bemærkninger med at udtale, at jeg ikke på mit partis vegne kan anbefale at stemme for lovforslaget.

Malchau: Når der er tale om lukketid for butikker eller med andre ord om det tidsrum, i hvilket forretninger må holdes åbne for publikum, vil der naturligvis let gøre sig modstridende interesser gældende. Politimester Hoeck siger i sin udtalelse i anledning af folketingsudvalgets forespørgsel, at butiksfolkene må betænke, at når de har valgt en livsstilling, som går ud på at betjene hele befolkningen ved vareindkøb, må de også vise nogen resignation. Dette er sagt med henblik på weekendordningen, der har været det store og vanskelige problem i det foreliggende lovforslag, hvad da også fremgår af de tidligere ærede ordføreres taler her i dag. Forholdet er jo nu engang det, at de to parter i sagen, sælger og køber, ikke kan undvære hinanden, de er begge nødvendige for, at handel kan finde sted. Det almindelige synspunkt må nok være dette, at forretningerne er til for kundernes

skyld og ikke omvendt, men tilbage til de såkaldt gode gamle dage med hensyn til lukketider er der vel ingen der tænker på at gå. Heldigvis er der også på dette område en ikke ringe tilpasningsevne hos folk. Det nytter heller ikke noget, at man stritter imod udviklingen, der nu engang går i retning af weekend overalt, hvor det lader sig gennemføre. Dette finder jeg også er en udmærket foranstaltning, vel at mærke, hvis en weekend anvendes på rette måde, og således som det er hensigten dermed, nemlig til ophold i den frie natur; anvendes fritiden hjemme til en lur på divanen, er der ingen mening i weekend.

Der har fra visse sider — således som vi også har hørt her i dag — været og er fremdeles store betænkeligheder ved indførelse af weekend i butikshandelen. I denne forbindelse er det interessant at se den undersøgelse, som centralorganisationen for Storkøbenhavns lokale handelsforeninger har foretaget over, hvor mange kunder der kommer i den sidste åbningstime. Naturligvis er tallet noget større om lørdagen mellem kl. 13 og 14 end på ugens øvrige dage, men hvad der er værd at lægge mærke til, er, at tallet på husmødre, der er beskæftiget udenfor hjemmet, ligger ikke meget over tallet for denne kategori af kunder de andre ugedage. Det understreges også, at det store flertal af de forretninger, som undersøgelsen har omfattet, lå indenfor levnedsmiddelbranchen.

Den henvendelse har allerede været omtalt, som folketingsudvalget har modtaget fra Dansk Handels- og Kontor-medhjælperforbund med ca. 340 000 underskrifter til fordel for 14-lukning om lørdagen, og at mange af disse underskrifter, ca. 140 000, var afgivet af selverhvervende kvinder og husmødre. Jeg lagde mærke til, at det ærede medlem hr. Johannes Jensen ikke lagde megen vægt på denne henvendelse, og at han iøvrigt mente, at bestemmelsen om 14-lukningen om lørdagen var stridende mod landbrugets interesser. Det er muligt, det kan være generende for landbruget og for landbrugets udøvere, men i så fald tror jeg nu ikke, man kunne rette meget derpå ved at ændre 14-lukningen til en 16-lukning; så skulle man i hvert fald efter min mening gå helt til kl. 18, ja, måske endda til kl. 20, og den erfaring, jeg gennem min omgangskreds og bekendtskabskreds har fået med hensyn til dette spørgsmål, er nu, at man søger at indrette sig efter forholdene. Og det kan man i de aller fleste tilfælde.

Hvad selve lovforslaget angår, står der ikke noget i det — men jeg betragter det